

P6_TA(2005)0219

EU:n terrorismin vastainen toimintasuunnitelma

Euroopan parlamentin suositus Eurooppa-neuvostolle ja neuvostolle EU:n terrorismin vastaisesta toimintasuunnitelmasta (2004/2214(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Antoine Duquesnen ALDE-ryhmän puolesta esittämän ehdotuksen suositukseksi neuvostolle EU:n tarkistetusta toimintasuunnitelmasta/etenemissuunnitelmasta terrorismin torjumiseksi (B6-0071/2004),
- ottaa huomioon Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen I-3, I-2, I-9, II-62, II-63, II-64, II-67, II-82, II-107, II-108, II-109, II-110, III-257, III-261, III-271, III-272, III-273, III-274, III-275 ja III-276 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 6 ja 7 artiklan ja V osaston,
- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston ja erityisesti 29, 30, 31, 32, 34, 39 ja 42 artiklan,
- ottaa huomioon Roomassa 4. marraskuuta 1950 allekirjoitetun yleissopimuksen ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi, sellaisena kuin se on muutettuna pöytäkirjalla nro 11, ja erityisesti sen 3, 5, 6, 8, 9 ja 10 artiklan,
- ottaa huomioon 10. joulukuuta 1948 allekirjoitetun ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen ja erityisesti sen 1, 2, 3, 5, 7, 12, 13 ja 19 artiklan,
- ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien kaksitoista terrorismin vastaista yleissopimusta,
- ottaa huomioon Yhdistyneiden kansakuntien diplomaattikokouksen 17. heinäkuuta 1998 hyväksymän kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön,
- ottaa huomioon Brysselissä pidetyn Eurooppa-neuvoston ylimääräisen kokouksen 21. syyskuuta 2001 hyväksymän terrorismin vastaisen toimintasuunnitelman,
- ottaa huomioon Gentissä 19. lokakuuta 2001 pidetyn valtionpäämiesten ja pääministerien epävirallisen kokouksen päätelmät,
- ottaa huomioon Laekenin Eurooppa-neuvoston päätelmät 14. ja 15. joulukuuta 2001,
- ottaa huomioon Eurojust-yksikön perustamisesta vakavan rikollisuuden torjunnan tehostamiseksi 28 päivänä helmikuuta 2002 tehdyn neuvoston päätöksen 2002/187/YOS¹,

¹ EYVL L 63, 6.3.2002, s. 1.

- ottaa huomioon eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä 13 päivänä kesäkuuta 2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS¹,
- ottaa huomioon terrorismin torjumisesta 13 päivänä kesäkuuta 2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/475/YOS²,
- ottaa huomioon yhteisistä tutkintaryhmistä 13 päivänä kesäkuuta 2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/465/YOS³,
- ottaa huomioon omaisuuden tai todistusaineiston jäädyttämistä koskevien päätösten täytäntöönpanosta Euroopan unionissa 22 päivänä heinäkuuta 2003 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2003/577/YOS⁴,
- ottaa huomioon Brysselissä 25.–26. maaliskuuta 2004 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmät,
- ottaa huomioon Madridin klubin järjestämän, Espanjan pääkaupungissa 8.–11. maaliskuuta 2005 kokoontuneen demokratiaa, terrorismia ja turvallisuutta käsitelleen kansainvälisen huippukokouksen päätelmät,
- ottaa huomioon Eurooppa-neuvoston 25. maaliskuuta 2004 antaman julkilausuman terrorismin torjunnasta,
- ottaa huomioon Brysselissä 17.–18. kesäkuuta 2004 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston johtopäätökset,
- ottaa huomioon terrorismin torjuntaa koskevan tarkistetun Euroopan unionin toimintasuunnitelman/etenemissuunnitelman, jonka Eurooppa-neuvosto hyväksyi kokouksessaan 17.–18. kesäkuuta 2004,
- ottaa huomioon Brysselissä 4.–5. marraskuuta 2004 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston johtopäätökset,
- ottaa huomioon Haagin ohjelman: vapauden, turvallisuuden ja oikeuden lujittaminen Euroopan unionissa⁵, jonka Brysselissä kokoontunut Eurooppa-neuvosto hyväksyi 4.–5. marraskuuta 2004,
- ottaa huomioon Brysselissä 16.–17. joulukuuta 2004 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston johtopäätökset,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 114 artiklan 3 kohdan ja 94 artiklan,

¹ EYVL L 190, 18.7.2002, s. 1.

² EYVL L 164, 22.6.2002, s. 3.

³ EYVL L 162, 20.6.2002, s. 1.

⁴ EUVL L 196, 2.8.2003, s. 45.

⁵ EUVL C 53, 3.3.2005, s. 1.

- ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnön ja ulkoasiainvaliokunnan lausunnon (A6-0164/2005),
- A. ottaa huomioon, että ihmisoikeuksista ei voida neuvotella, ne ovat jakamattomia ja luovuttamattomia ja että demokratian tärkein tehtävä on kansalaisten vapauden ja perusoikeuksien suojeleminen ja että terrorismin torjunnan nimissä ei voida laatia lainsäädäntöä, jolla voi olla tämän tavoitteen vastaisia seurauksia,
- B. katsoo, että perusoikeuksien suojeleminen on demokratian kulmakivi Euroopassa sekä olennainen ennakkoehto terrorismin vastaisen toimintasuunnitelman laatimiselle,
- C. ottaa huomioon, että terrorismi sitä vastoin loukkaa perusvapauksia, edistää haitallista jakautumista ja pyrkii väkivaltaisilla menetelmillä hajottamaan itse demokratian luomalla ilmapiirillä, joka tuhoaa väestön oikeuden elää rauhassa ja vapaudessa,
- D. katsoo, että terroriteot muodostavat luonteestaan riippumatta suoran hyökkäyksen ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa lueteltuja kansalaisten perusoikeuksia ja -vapauksia, demokratiaa ja oikeusvaltiota vastaan,
- E. katsoo, että terrorismi muodostaa yhden vakavimmista uhista demokratialle, yhden Euroopan kansalaisten pääasiallisista ongelmista ja vakavan hyökkäyksen Euroopan perusoikeuskirjassa vahvistettuja vapauksia vastaan,
- F. ottaa huomioon, että nykyään terrorismin uhka ei ole rajoittunut koskemaan tiettyjä maantieteellisiä alueita, koska terroristijärjestöt voivat hyödyntää väkivalta- ja terroritekojensa toteuttamiseen ylikansallisia verkostoja, jotka voivat saada aikaan tuhoisia vaikutuksia useassa maassa samaan aikaan,
- G. katsoo, että mikään jäsenvaltio ei yksinään kykene torjumaan terrorismia vaan tarvitaan terrorismin torjuntaa koskeva yhteinen yhteentoimiva politiikka,
- H. katsoo, että terrorismin uhan torjuminen edellyttää oikeusvaltion ja Euroopan unionin kaikkien välineiden käyttöä,
- I. ottaa huomioon, että sisäistä ja ulkoista turvallisuutta koskevien Euroopan unionin politiikkojen olisi oltava toisiaan täydentäviä ja johdonmukaisia, ja katsoo, että tämän pitäisi ilmetä sen toimielinten toiminnassa,
- J. katsoo, että ihmisoikeuksien tukeminen on paras keino vastustaa terrorismia ja torjua terrorismia tukevia ääriliikkeitä ja suvaitsemattomuutta; katsoo myös, että on pyrittävä torjumaan väkivallan käyttöä poliittisten, taloudellisten, sosiaalisten tai muiden ristiriitojen ratkaisukeinona ja edistettävä väkivallattomuutta kasvatuksellisin toimin,
- K. katsoo, että koska Euroopassa ja kaikkialla maailmassa esiintyy rinnakkain erilaisia terrorismin muotoja, on tärkeää, että kunkin muodon torjumiseksi toteutetaan erityisiä toimenpiteitä,
- L. katsoo, että Eurooppa edistää demokratian periaatteita ja arvoja ja että dynaamisella kansalaisyhteiskunnalla on ratkaiseva merkitys äärimmäisten aatesuuntien

vastustamisessa ja yhteisvastuullisuuden ja kulttuurisen monimuotoisuuden kunnioittamisen vahvistamisessa,

- M. katsoo, että Espanjan hallituksen yhteistyössä Ranskan hallituksen kanssa harjoittama terrorismin vastainen politiikka on esimerkki tehokkaasta yhteistyöstä tällä alalla,
- N. katsoo, että on ryhdyttävä toteuttamaan toimia terrorismin torjumiseksi, erityisesti edistämällä järjestyksen palauttamista ja sovittelua koskevia uusia aloitteita yhteiskunnissa, joissa esiintyy selkkauksia ja jakautumista, hyväksymällä sellaisia pitkän aikavälin kauppa-, tuki- ja sijoituspolitiikkoja, jotka auttavat köyhyyden torjunnassa ja mahdollistavat demokraattisten toimielinten vahvistamisen ja avoimuuden kansallisella ja kansainvälisellä tasolla toteuttamalla aloitteita, jotka myötävaikuttavat näiden tavoitteiden saavuttamiseen,
- O. katsoo, että ainoastaan demokratia sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien ehdoton kunnioittaminen voivat mahdollistaa Euroopan tehokkaan osallistumisen terrorismin vastustamiseen,
- P. katsoo, että murhat, kidutus, vaino, sieppaukset ja uhkailut, joihin terroristit syyllistyvät, ovat niin tuomittavaa ja alhaista ihmisen toimintaa, ettei sitä voida oikeuttaa millään; katsoo, että terrorismin ehdoton hylkääminen ja sen sulkeminen kaikkien moraalisten, kausaalisten tai poliittisten näkökohtien ulkopuolelle on välttämätöntä sen kukistamiseksi, mutta ettei tämä estä sellaisten yhteyksien ja ympäristön tutkimista, jotka voivat johtaa henkilöiden ajautumiseen terroristeiksi, ja niitä koskevia toimia,
- Q. ottaa huomioon, että EU on jo ilmaissut solidaarisuuttaan uhreja kohtaan ennen kaikkea seuraavin keinoin:
- 25. maaliskuuta 2004 annettu julkilausuma, jossa Eurooppa-neuvosto julisti 11. päivän maaliskuuta terrorismin uhrien muistopäiväksi,
 - rikoksen uhreille maksettavista korvauksista 29 päivänä huhtikuuta 2004 annettu neuvoston direktiivi 2004/80/EY¹, joka koskee myös terroritekojen uhreja,
 - vuonna 2004 käynnistetty koehanke, jolla rahoitetaan terrorismin uhrien ja näiden perheiden psykologista, lääkinnällistä ja sosiaalista tukea,
- ja katsoo, että näitä toimia on kehitettävä ja ajantasaistettava,
- R. katsoo, että terrorismin uhrin ovat demokratian symboli ja että julkisen vallan olisi kuunneltava heidän ääntään sekä taattava, että heidät otetaan huomioon tehtäessä päätöksiä toimenpiteistä niitä vastaan, jotka ovat tehneet heistä tahtomattaan osallisia,
- S. ottaa huomioon, että Euroopan unionin kansojen edustajana Euroopan parlamentti tutkii terrorismin vastaisten EU:n toimien vaikutusta julkisesti ja avoimesti ja pyrkii näin ollen vahvistettuun vuoropuheluun kansallisten parlamenttien kanssa,
1. osoittaa Eurooppa-neuvostolle ja neuvostolle seuraavat suositukset otettavaksi huomioon terrorismin vastaisen toimintaohjelman/etenemissuunnitelman täytäntöönpanossa:

¹ EUVL L 261, 6.8.2004, s. 15.

- a) On perustettava eurooppalainen yksikkö, joka on vastuussa terrorismien uhrien auttamisesta EU:n terrorismin torjunnan koordinaattorin välittömän vastuun ja toimivallan alaisena. Tämä yksikkö on alaa koskevan EU:n politiikanlohkon yhteyspiste ja sen tavoitteena on uhrien vastaanotto, heidän kuuntelemisensa, heille tiedottaminen ja heidän auttamisensa sekä sellaisten toimien täytäntöönpanon edistäminen, joita tarvitaan sen toiminnan onnistumiseksi.

Komissio ja EU:n terrorismin torjunnan koordinaattori antavat vuosittain Euroopan parlamentille kertomuksen toiminnastaan. Euroopan parlamentti arvioi tämän kertomuksen ja ehdottaa tarvittaessa asianmukaiseksi katsomiaan toimia.

- b) On ehdotettava Euroopan unionille ja jäsenvaltioille, että ne Yhdistyneiden kansakuntien toiminnan yhteydessä tukevat pyrkimyksiä terrorismin määritelmän vahvistamiseksi ja kansainvälistä terrorismia koskevan yleissopimuksen tekemiseksi mahdollisimman pian. Samanaikaisesti pyritään siihen, että syyteoikeus terrorismirikoksista ei vanhennu jäsenvaltioissa, millä osoitetaan kansainvälisen yhteisön vahvistus sille, että ne kuuluvat vakavimpiin ja tuomittavimpiin rikoksiin ihmisyyttä vastaan.
- c) Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen hengen mukaisesti on edistettävä yhteistyötä kansallisten viranomaisten, syyttäjien sekä Eurojustin välillä, jotta vakavat ylikansalliset rikokset ja erityisesti terroriteot voidaan selvittää sekä asettaa syytteeseen ja tuomita niihin syyllistyneet henkilöt ja näiden rikoskumppanit ja jotta voitaisiin luoda oikeudelliset edellytykset eurooppalaisen syyttäjänviraston perustamiselle näiden tavoitteiden saavuttamiseksi.
- d) On edistettävä Europolin muuttamista Euroopan parlamentin ja neuvoston demokraattisen valvonnan alaisuudessa sekä yhteisöjen tuomioistuimen lainkäyttövallan piirissä toimivaksi Euroopan unionin virastoksi ja tämänsuuntaisesti luotava yhteinen oikeusperusta Europolin työlle jo ennen Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen voimaantuloa.
- e) Etusijalle on asetettava keinot vahvistaa ennaltaehkäisevien tietojen vaihtoa jäsenvaltioiden tiedustelupalvelujen välillä ja Europolin kanssa noudattaen poikkeuksettomasti tietosuojaa koskevia periaatteita. On tuettava Europolin ja Eurojustin välisiä yhteistyö- ja tiedonvaihtomekanismeja määrittämällä niiden väliset yhteistyömallit.
- f) On tehtävä komission ehdotuksesta päätös, jossa säädetään yhteisön terrorisminvastaisen toiminnan koordinaattorin siirrosta komissioon sekä yhteisön koordinaattorin toiminnan tehokkaasta parlamentaarisesta valvonnasta.
- g) Komissiota on vaadittava valvomaan kaikkien niiden oikeudellisten välineiden saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä sekä täydellistä ja lojaalia soveltamista, jotka Euroopan unioni on hyväksynyt terrorismin torjumiseksi, ja laatimaan säännöllisesti luettelo jäsenvaltioista, jotka eivät ole saattaneet näitä säädöksiä osaksi kansallista lainsäädäntöään.

- h) Vuoden 2005 loppuun mennessä on laadittava yksityiskohtainen arviointi siitä, miten tarkistettu terrorismin vastainen toimintasuunnitelma/etenemissuunnitelma on pantu täytäntöön, jotta tarkistettaisiin sen noudattamisaste ja tehokkuus tavoitteena taata samalla yhteinen turvallisuus ja yksilönvapaus. Arvioinnissa otetaan huomioon toteutettujen toimien tehokkuus ja oikeasuhteisuus sekä uudet mahdollisesti sattuneet tapahtumat, ja se on tehtävä vuosittain.
- i) On tutkittava, miten voidaan kehittää ja panna täytäntöön uusia lainsäädännöllisiä välineitä, jotta voidaan tehokkaammin estää terroristien toimintaan käytettävien varojen kokoaminen ja siirtäminen laillisesti muodostettujen taloudellisten yksiköiden suojissa.
- j) Kaikkia jäsenvaltioita on vaadittava allekirjoittamaan ja ratifioimaan 12 nykyistä kansainvälistä terrorismin vastaista yleissopimusta. OECD:n kahdeksan erityissuositusta terrorismin torjunnasta on hyväksyttävä. Kaikkia kolmansiä maita, joihin EU ylläpitää suhteita, on vaadittava tekemään samoin.
- k) Komissiota on pyydetty tunnistamaan ja tutkimaan jäsenvaltioissa ja kolmansissa maissa terrorismin torjuntaan ja radikaalistumisen estämiseen liittyvien toimintalinjojen parhaita käytäntöjä, joita voitaisiin käyttää komission suositusten perustana.
- l) On kehitettävä joukkoviestintävälineiden kautta tarjottavia koulutusohjelmia, joilla:
- tuodaan julki kaikki väkivallan muodot, etenkin terrorismi,
 - torjutaan sosiaalisia ympäristöjä, jotka voivat muodostaa kasvualustan rodulliselle, uskonnolliselle tai aatteelliselle vihalle.
- m) On veloitettava jäsenvaltiot Euroopan perustuslaista tehdyn sopimuksen ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 42 artiklan hengen mukaisesti tekemään päätös, jolla varmistetaan, että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 29 artiklan piiriin kuuluvat toimet terrorismin ja rajat ylittävän rikollisuuden torjumiseksi sisällytetään Euroopan yhteisön perustamissopimuksen IV osastoon ja alistetaan yhteispäätös menettelyyn Euroopan parlamentissa ja enemmistöäänestykseen neuvostossa sekä yhteisöjen tuomioistuimen lainkäyttövaltaan.
- n) Terrorismin vastaista toimintaa ei pitäisi nähdä ainoastaan unionin painopisteenä ja Euroopan turvallisuusstrategian alaisen ulkoisen toiminnan keskeisenä osana, vaan terrorismi olisi nähtävä demokratian, oikeusvaltion periaatteen, Euroopan unionin perusoikeuskirjan ja Yhdistyneiden kansakuntien peruskirjan uhkana.
- o) Tämä sisäinen ja ulkoinen painopiste on tuotava täysin selvästi esiin kaikessa kanssakäymisessä kolmansien valtioiden kanssa.
- p) On otettava huomioon terrorismin luonteen moninaisuus, siihen liittyvät organisaatiot ja sitä omiin tarkoituksiinsa tukevat, rahoittavat ja harjoittavat valtiot ja valtiosta riippumattomat toimijat sekä se tosiseikka, että terrorismi on arvaamaton ilmiö, joka noudattaa omia aikataulujaan; on myös otettava

huomioon tarve kehittää nopeasti pikemminkin proaktiivista kuin reaktiivista unionin politiikkaa terrorismin torjumiseksi.

- q) On omaksuttava perusperiaate, että mikään valtioista riippumattomien toimijoiden harjoittaman tai tukeman ulkoisen terrorismin vastainen toimi ei voi olla todella tehokas, ellei se perustu unionin todelliseen vakaumukseen ja vakaaseen päätökseen ja ellei se saa hyvin asioista perillä olevan suuren yleisön tukea.
- r) On otettava käyttöön erityisvälineitä kaikkien terroristijärjestöjen vastaisessa taistelussa ottaen huomioon, että kullakin järjestöllä on omat tavoitteensa, organisaatorakenteensa ja toimintatapansa.

2. kehottaa puhemiestä välittämään tämän suosituksen Eurooppa-neuvostolle ja neuvostolle sekä tiedoksi komissiolle, jäsenvaltioiden kansallisille hallituksille ja parlamenteille, Euroopan neuvostolle, Yhdistyneille kansakunnille ja sen erityisjärjestöille.